

Museu

Com bé defineix el nostre diccionari normatiu de la llengua, un museu «és un lloc on es guarden i s'exposen col·leccions d'obres d'art, d'història natural, d'objectes d'interès, curiositats, etc., amb finalitat cultural». Es tracta d'una definició correcta, però avui dia una mica insuficient, ja que un espai d'aquest tipus és també una institució cultural àmplia, que genera activitat pròpia i fa difusió dels seus continguts de manera dinàmica i propositiva. És per això que els pobles i ciutats que disposen d'un patrimoni històric i artístic mínimament interessant tenen, des de fa temps, els seus museus. Catalunya té un índex de museus per càpita dels més alts d'Europa! No tots, òbviament, prou ben dotats i posats al dia, és clar.

A Manresa en tenim diversos, com el de la Tècnica, el de Geologia Valentí Masachs, el de la Seu i àmbits museïtzats a la Cova, l'Espai Manresa 1522 o el carrer del Balç. Però és el Museu Comarcal de Manresa el que té un contingut més transversal, a banda de ser el més antic i gran de tots. En efecte, va néixer cap a l'any 1896, s'instal·là a l'edifici de l'Ajuntament i es va traslladar a l'edifici actual el 1941. L'any 1968 tancà temporalment, coincidint amb la mort del seu responsable, Mn. Santamaria, i fou reobert, amb la denominació actual, l'any 1977. Fou una aposta cultural important de l'alcalde Roqueta i Mn. Gasol en fou el director i un dels principals promotors de la reforma, si bé es trobava sota l'empara tècnica del Museu Arqueològic de Barcelona, aleshores una infraestructura de la Diputació de Barcelona.

Vint anys més tard, concretament el novembre del 1997, es va presentar públicament el pla director de l'edifici. Recordo que va coincidir amb la presentació, al saló de sessions de l'Ajuntament, del llibre d'Ignasi Bajona, editat pel Centre d'Estudis del Bages, sobre l'antic col·legi de Sant Ignasi, una gran construcció del segle XVIII, que acull l'arxiu i el museu. També aleshores van començar les obres de remodelació de l'àmbit arxivístic, que quedà plenament integrat en la xarxa d'arxius històrics de la Generalitat.

De nou, han hagut de passar dues dècades més fins que, finalment, aquell vell projecte museístic s'hagi pogut recuperar, després de fer-hi algunes modificacions importants, amb la voluntat de ser un referent del barroc a Catalunya i punt de pas i acolliment de la ruta dels pelegrins ignasians. Lamentablement, una vegada més, el nostre museu de referència haurà d'esperar, per causes ben curioses i desafortunades. Les obres de millora porten força mesos aturades per un conflicte amb l'empresa constructora arran de l'aparició d'uns inesperats problemes estructurals de l'edifici. Després de poc més d'un any i mig de treballs, aquests s'han, doncs, encallat i l'enrenou legal que s'ha obert no permet ser gaire optimistes pel que fa a la represa ràpida de les obres. Quan semblava que aquesta «pedra a la sabata» dels equipaments culturals manresans s'arranjaria definitivament, de nou la mala sort o la planificació deficient ho ajornen.

No puc parlar, és clar, de temes tecnicolegals perquè no els conec ni vull caure tampoc dins d'una espiral de crítica fàcil o populista, però sí dir que aquest equipament no es mereix que torni a quedar injustificadament marginat i aturat com tantes altres vegades he explicat. La cultura és indispensable en tots els sentits si volem una ciutadania ben formada. Per això demano públicament als actuals responsables municipals que s'agafin aquest afer de manera prioritària i diligent. Ja sé que no és culpa directa d'ells aquest retard com demostra la trajectòria històrica d'aquest espai, però han d'assumir que ara sí que toca acabar bé. Sóc dels que he pensat sempre que un dels problemes que tenen els equipaments culturals és que hem assumit (no sé per què ha de ser sempre i necessàriament així!) que s'han d'ubicar dins d'unes edificacions històriques on la seva restauració és prioritària i indispensable. Això fa que la majoria dels recursos econòmics es destinin a la rehabilitació i quedi aleshores poc per millorar el contingut i la seva activitat. Què hi farem! És un peatge a pagar, però almenys que quan ens hi posem no ens quedem, una vegada més, a mitges.

